

**Передплата**

на «РУСЛАНА» вносять:

**в Австрії:**

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)  
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)  
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)  
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

**За границею:**

на цілий рік . . . 16 рублів  
або 36 франків  
на пів року . . . 8 рублів  
або 18 франків  
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

# РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. уа. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авіаційні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

## Подорож цісаря до Чех.

(+) Ледви почали ся обставини в новій радї державній укладати, а завзяте між чеським а німецьким табором усмирятися, виринала кілька раз вже вість про намірену подорож цісаря до Чех. Але скоро така вість виринула в дневниках, слїдувало за нею півурядове запереченє, що в двірських кругах не відомо ще нічого про таку подорож, з додатком, що се буде залежне від спокійної і успішної роботи в радї державній. Мимо всяких хвилевих вибухів, викликуваних радикальними елементами обставини в радї державній укладали ся і взагалі треба признати, що парламент після тяжкої недуги помало доходить до нормального стану, що робота, хоч не так як би се було бажано, але всеж таки йде вперед. Сей важний зворот ради державної до успішної парламентарної роботи, спричинений з одного боку заходами міністра-президента, а з другого боку роз'ємом між чеським а німецьким бовим табором, звернув на себе бачність і найшов признанє і на найвишнім місці.

Урядове телеграфічно-кореспонденційне бюро подає вість: «Після дотеперішних диспозицій удасть ся Є. В. цісар в половині червня до Праги і проведе там кілька днів. З Праги відвідає Є. Величєство міста Авсіг і Літомериць, а відтак поверне до Відня. Окрім сеї урядової вісти появили ся з позаурядових кругів дальші поясненя до сеї справи, а іменно, що цісар після дотеперішних диспозицій виїде

12. червня до Праги, де прибуде 13-го в ранці і там проведе чотири дні. Монарсі будуть товаришити з найвисшого приказу міністри др. Кербер, др. Гартель і др. Резек».

Сї вїсти належить не так оцінювати, як звичайні оповіщеня про виїзд цісаря до Геделе або на війскові маневри, але треба їм приписати важне і далекоюсягле значінє. Сї короткі слова містять в собі не лише оповіщенє про намірену цісарську подорож, але дають також вираз і п'ятно цілому сучасному політичному положеню, они є добутком «безпристрасної витревалости» і дипломатичних заходів міністра-президента д-ра Кербера, вислїдом довготривалих і щасливо переведених трудних переговорів. Вправді годї ще глядіти на цісарську подорож так, мовби она мала бути завершенєм чесько-німецького національно-політичного мира, але она є доказом, що дійшло до роз'єму, до зрозуміня шкідної боротьби і почутя потреби суноюю. Далеко ще до сеї мети мира, до неї веде ще трудна і далека дорога, але хто знає, що і в політиці доводить до бажаної ціли лиш витревалість і послїдовність, сей не буде мало важити доси осягненого успіху. Нині вже бачимо, що парламент, який доходив до самоубійства, починає вертати до нормальних відносин. Хоч ще не довершив він нічого великого, всеж таки виїшов з бездїльности і починає працювати, а на дневнім порядку стоять великі і важні законні предлоги, які вижидають полагоди. Все те стало ся головнo наслідком певного зближеня заступників чеського і німецького народу і цісарська подорож має дати вираз

признаню з найвисшого місця заступникам обидвох народів. Можна також думати, що на найвишнім місці вже сподівають ся, що сї відносини і дальше удержать ся і що парламент витреває при успішній роботі.

Певно, що по обидвох боках ще багато завидливости, багато підзорливости і неприхильности та ривалїзованя, тимто треба було дуже обережно уложити програму подорожи, щоби не довести до невдоволеня. Треба було чеські і німецькі бажаня і домаганя брати на важку золота.

Насамперед відвідає цісар столицю Чех, золоту Прагу, де вже не був десять років. За той час багато там перемінло ся наслідком запобігливости, промислової праці і пильности населеня, а монарх з радостю і вдоволенєм буде міг се побачити і оцінити. Населенє привитає з великим запалом і радостю свого монарха, що недавно в своїй великодушности надїлив золоту Прагу так досяглою для розвитку штуки галєривю штурк. З Праги удасть ся монарх до коренно-німецьких міст Авсіга і Літомериць, тих головних осередків великого фабричного промислу, де димлять ся сотні фабричних коминів а населенє працею рук своїх сотворило богатий промисл. Тут зможе монарх наглядно побачити великий розвиток промислу, для якого проєктовані водні дороги можуть стати у великій пригоді.

Але намірена цісарська подорож може крім того мати незвичайні політичні наслідки і записати ся золотими буквами в історії Чех. Она має бути не лише признанєм дотепер осягнених успіхів, але також почином доби економічного уздоро-

Лев Лопатинський.

## Збиточники.

(Конець).

Мені ударила кров до голови і слези закрутили ся в очах. Я зложив руки як до молитви і благаючим голосом лебедів: ой таточку, таточку не кажіть так, бо я не можу вас послухати. Я тут не самий, я з другими. Я не зраджу нашої крївки. Лізьте вже сюди, подивіть ся, що тут нема нікого і підїть собі геть, а ми вже вилїземо звідси, так якби нас ту не було.

— Лізьте ресентий — дав ся чути голос і ресентий поправив драбину та став поволи лізти один щєбель по другим. За кожним щєблем мов би мені наступав на душу той дяк своїми тяжкими чоботами. Я волів би тепер був вмерти, ніж пережати той встид, що нас би тепер відкрили і витягнули з отсеї крївки.

— Ту нема нікого — сказав дяк.

— То не може бути, розглядайте ся добре.

— Нема, прошу отця декана, я виджу добре.

— Може десь за бальками поховали ся, перещукайте усюди.

Дяк витарабанив ся поволи з драбини на вязанє бальків тув перед моім углом і став рукою притримувати ся моєї стінки. Я мимоволі

подав ся взад, мов би бояв ся, щоби він мене не намацав через дошку.

— Нема, прошу отця декана нікогєсько, я виджу усюди.

— Они там мусять мати якусь крївку, првидивіть ся добре.

— Може де через вікно повлазвили, борони Господи. Дяк полїз поволи по бальках до вікна. Видко, що вже не мав надїї нас найти, коли заглядав на баню.

— Свят, свят, мені аж голова закрутила ся, як подивив ся звідси. Ото, не дай Господи, якби котрий зі страху був сюди вилїз та внав — і кісточок би не позбирали з него..

— Шукайте крївки між бальками, сказав батько, але вже мякшим голосом.

— Та ту є віби якась шпара під онтой дашок, що в углах, але туди би хіба кіт залїз.

— Дивіть ся добре, они певно там є.

— Людина туди не влїзе в жаден спосіб, хіба кіт, або тхїр.

— Пробуйте рукою, може дістанете.

Дяк зігнув ся поволи, наміщуючи ся на різні сторони, бо в пряселі не міг ані клякнути, ані положити ся через бальок і зачав мацати рукою по під стінку. Єго чорна рука від дратви (бо був також шевцем) мацала дошки передомною. відтак стагала ся засягнути дальше, натягала пальці і перебирала ними, відтак посунула ся дальше по бальку, аж до угла і вернула ся по другим бальку назад. Я мав велику охоту шнигнути тоту руку бодай шпилькою і як подумав собі, як би то дяк зі страхом відскочив від стїнки, зібрав мене такий сьміх, що я мусїв

ціпати себе обома кулаками, щоби не форкнути та не зрадяти ся.

Дяк підїс ся, стогнучи і став обтріпувати ся з пороху.

— Там зараз сходять ся бальки в угол — говорив — я не засягнув рукою дальше як по локоть, там не може ніхто бути.

— А деж би они діли ся, питав ся батько недовірчиво.

— А хто то може знати, приповідав дяк, тай поволи став злазити по драбині, то збиточники, легке як вітер: свисне один тай вже всіх нема.

— Я біг сюди аж з громадского уряду, гадав, що церков горить, чи що таке. А они в церковні дзвони на біятику дзвонять!

— Ей, прошу отця декана, та тото они добре і зробили. Жидова була би там всьо розхапала, якби були наші люди не надбїгли. А наші прецінь також погоріли, їм ся також належить запомога, не тільки жидам. Дїтвакам ніхто не подивує ся, бо то молоде, пусте, от, збиточники. Але що дзвонили, то таки добре зробили, бо наші жиди занадто вже бутні. Ту їх ся намножило такого..

Дальших слів я вже не чув. Батько, видко, не відзивав ся більше, тільки злавив з дзвіниці мовчки, а за ним і дяк. Ми ще сидїли добру хвилию, заки відважили ся прошептати до себе. А вилїзли аж тоді зі своїх крївок, коли в долини почувли свист, що нема жадного небезпеченства і «дорога вільна».



вляя, а се може довести в дальшій будучині до уложеня національно-політичних відносин, до розвязки чесько-німецького питання, яке від почину конституційної доби ворухить уми і спиняє успішну законодатну роботу в радї державній і відвертає бачність міродайних кругів від тих пильних і важних потреб, які мають ще й інші краї австрійські, інші в них поселені народи.

## Пастирський лист

руській інтелігенції

Віреосв. Митрополита Андрея Шептицького

Божою Милостию і сьвятого Апостольского Римского Престола благословенієм

Митрополита Галицького, Архидієкона Львівського, Єпископа Каменицького.

Мир Христов!

В листі пастирским, котрим витаю вірних моїх єпархій обнимаючи всі верстви нашої суспільности, я змушений уживати способу говореня, образів і доказів як найприступніших для людей неписьменних. Дбаючи о них на першій місци хочу промовляти способом їм понятним. В такім однак представленю річи не один важний предмет мусить бути поверховно лиш порушений або і зовсім залишений. Доказів можна лиш уживати популярних, котрі не всім вистарчають, а многім видають ся слабыми.

Се причина, задля котрої я рішив ся відступити від прийнятого доси звичаю і особнім письмом звернути ся до Вас, що наукою і впливом займаєте в народі нашим висше становище.

Так як в кожній праці і в кождім слові, так і в тім моїм письмі я шукаю лиш добра народа, зглядом котрого почуваю ся до важних і сьвятых для мене обовязків. Ті обовязки накладає на мене не лиш мое становище митрополита але і торжественна присяга зложена в день вступленя в монастир, що буду для добра рускої суспільности по силам працювати, а найбільше власне пересвідченя, котре мене ставляє в ряді горожан патріотів, з котрих хотів би я бути найліпшим.

Добро же народа нашого каже мені шукати порозуміня з людьми, що в нїм якийнебудь мають провід. Найліпша воля і найбільше посвящене в праці суспільній принесе мало овоців, може бути зовсім безхосенне, як в сій праці забракне порозуміня, як одні будуть противділати другим.

Хотів би я тим листом причинити ся і до добра не одного з Вас, піддаючи під вашу увагу декотрі в найсуцїйших і найзагальніших правд християнства, над якими люди заняті працею і борбою життя не мають нагоди часто застановляти ся.

Вкінці бажаю відповісти і на питанє, котрим звертаєте ся до мене очікуванем більше, чим словами, на питанє: якою дорогою поведу?

Відповідь на се питанє буде предметом сего мого листа.

Дорогу, котрою сам йду, знаю від давна і добре, знають се і всі, що мене ближше знають. Дорогою тою, се дорога закона Божого, Христової любви, церковної праці, християнської організації застосованої до потреб нашого народа і часу.

Наука І. Христа, котрою я перенятий сто разів більше з власного глибокого пересвідченя чим з уряду, се мій прапор і дороговказ.

Ціль мої праці і цілого проводу, який даю тим, що хотять єго прийняти, є скуштити всіх під стягом Христа.

Проводу не вакидаю. Не хочу, щоби хто небудь слїпо за мною йшов. Бо і наука Христа не знає слїпого проводу ані слїпого послуху; є наукою любви і свободи. Тож і провід, котрий церков дає, може бути лишень проводом власного пересвідченя.

Свободою лишень та любовію, не слїпою а розумною переконуючи а не вакидаючи обовязку нерозумної віри, церков людей єднає, організує, веде.

Відкликаючи ся до власного добра людей

і до їх пересвідченя, а опираючи ся на тім, що в суспільности людській природне, прапор Христа, прапор церкви здобуває собі приклонників.

І власне для того, бо опирає ся на тім, що в чоловіці вайблагородїйше і єму найдороже, привід, який Христос через свою церков людям дає, так могучий і так певний, як жаден инший на сьвіті.

Під стягом Христа збирають ся народи і суспільности, збирають ся мільони, одним духом оживлені а кожний з осібна лини для того під тим знаменем стоїть, бо є певним, що лиш під ним спасене, в нїм одним будучність.

Для того знаю, що йдучи за Христом дорогою, що веде до лучшої будучности, тою дорогою і Вас поведу.

(Дальше буде).

## Китайський мур валить ся.

Європейські війська вже покидають Китай. Китайське правительство зобовязало ся заплатити жаданих 450 мільонів таєлів (таєль = 670 коп) відшкодованя чужим державам; на се має відступити доходи з мит та ріжні концесії. Китайський цїсар вертає до власти. Отсе він видав едикт до віцекоролів, яким наказує знесенє «китайського муру» с. є. давних упереджень і консерватизму китайского народа. В сїм документі сказано:

Згідно з мудрою постановою цїсарєвої-вдови, поручаємо брати всьо від Заходу, чим він сильний, а чого Китай не посїдає і тому слабий. Треба студіювати похибки минушини, щоби ми знали, чого уникати. Цїсарєва вдова в своїй мудрости орекла, що треба виречи ся всяких понять, які здержують правильний розвій держави, отже нехай не шанують порядків, за якими не промовляє нічо більше, тїлько се, що они давні і нехай не усуджують нічо єдино тому, що оно нове. Треба занехати подїлу наук: на свої, отже тому добрі, і чужі, отже злі. Всьо, що може придати ся державі і народови, беріть і працюйте. Розказуємо згідно з волею цїсарєвої-вдови, всім слугам держави, занятим в краю і заграницею, щоби в протягу двох місяців представили нам зовсім щиро і без жадної боязни за себе, хотїли би мали сказати нам болючі слова, свої внесєня про способи направи держави. При сїм поручаємо їм, щоби добре узглядили заграничне урядженє. Там за границею всьо є гідне нашої уваги: двірські відносини, адміністрація, публичне вихованє, армія, способи підпирания талантів і чеснот, збираєє податків і видаванє фондів. Порівнанє сих заграничних порядків з нашими покаже нам, що можна взяти від чужинців без зміни, а що зі зміною і що має бути відкинем. Але памятайте, що більше чим реформ потребуємо сумлінних і спосібних людей! Тих шукуйте всюду, не оглядаючись на їх походженє і представляйте їм мені, щоби я їх видвигнув і заставив до праці.

Звісний довоглітвий начальник заряду морских мит в Китаю Англієць Роберт Гарт, навів сей едикт в льондонській часописи Fortnightly Review і додав від себе таке поясненє: Страшною була наука, яку заграниця дала Китаєви. Слїди нечуваного варварства цивілізованих народів видко всюду в провінції Печілі: Поубивані невинні люди, знеславлені жєнщини, зрабовані сьвятині, збурені доми, калюжи застиглої крові і тисячі поставаних голів, застромлених, як горшки на колах — отсе слїди побуту європейців в Китаю. Перестрах, відраза і глибока ненависть відбиває ся в очах китайского велита, якою сї жстокости пробудили а незмірно довогої дрімоти. Він зрозумів свій обовязок і ото виступає до нового життя. Едикт богдихана дасть висловити ся в трех словах: Цїлою парою наперед! — як думаєте куди? Я думаю, до пімсти!

## 3 парламентарної ниви.

Посол Барвінський поставив нагале внесенє на засіданю посольської палати ві вторник 14. мая в справі скорої підмоги для погорільців Дидилова в каменецькім повіті, взиваючи правительство, щоби як найскорше перевело потрібні розслїди про шкоди заподїяні огнем і поспїшило

погорільцям з видатною підмогою з державних фондів.

Посол Кос в подрібній розправі над §. 5. закона о горівчанім податку, уюдобавши собі ролю політичного Дон Кіхота, вступив з напастями проти Чехів, що вїбито они вкладають податки з польскою шляхтою. Дїйшло задля того до хвилевої галабурди, так що др. Кос кілька раз мусів переривати свою предовгу і нападливу річ, а Чехи голосними окликами висказували єму своє обуренє, що говорить за-для оплесків всенімців і вступає в слїди рутенців, які лучили ся з ворогами Чехів. Позаяк др. Кос відступив від предмету, надїв своїм балаканєм цілій палаті (з німецького боку, крім всенімців, єго покровителів, кричали Schluss! Schluss! навить Романчук наклонював єго, щоби закінчив, але за те почув по руски кілька демократичних компліментів і виїшов з салі), на останку президент по триразовім накликуваню, щоби говорив до предмету, відобрав єму слово. Др. Кос відкликав ся до палати, але ледво кількнайцять послів (всенімці і соціялісти) встали а палата відклонила єго відклик. Се новий триумф д-ра Коса!

У відповідь на розсївані вїсти про мнїме непорозумїне межі президентом міністрів др. Кербером а намїсником Галичини гр. Пінїнським, др. Кербер на оводїнїм засіданю навязуючи до промови Дашиньского, заявив, що перед кількома місяцями була у него депутація з Галичини і просила, аби він постарав ся о усунєнє небезпеченства грозячого з причини браку роботи. Він повідомив намїсництво, що можна безпроволочно приступити до зужиткованя кредитів, які суть до розпорядимости, на ціли водних і дорогових робіт, коли би тим способом дало зарадити недостаткови праці (Слухайте! Слухайте!). Окрім того заповіджено, що будова університетської бібліотеки, котрої план вже був готовий а кредит визначений, зачне ся з хвилею, коли пора року на се дозволить. Отже дїйсно єю будову розпочато по Великодїних сьвятах (Дашиньский: Ні, доперва по розрухах!) Окрім того правительство постарало ся, аби через визначене безпроволочно квоти на земні роботи на двірци у Львові знов якесь число робітників найшло занятє. По тих своїх, дуже виразних, закидах проволоки під адресою намїсництва др. Кербер бере галицке намїсництво в оборону і каже, що намїсник енергїчно стараєсь о поправу відносин в краю і всюди бїжить з помочю, де се лиш можливе. За донесєня дєвників, котрі нарочно витворюють конфлікти між ним а намїсником, він не відповідає і не може відповідати зокрема на кожде таке донесєне.

## Новинки.

— Календар. В пятницю: гр.-кат. Пелагїї; рим.-кат. Пасхалїса. — В суботу: гр.-кат. Ірини муч.; рим.-кат. Фелїкса.

— Дирекція Товариства для розвою рускої штуни у Львові подає до прилюдної відомости, що з днем 15. н. ст. мая с. р. канцелярія Товариства перенесена до Ринку ч. 34 II поверх. Години урядові в Товаристві щоденно від 4. до 6. пополудни, крім недїль і руских сьвят. Всїх інтересованих просить Дирекція, щоби від тепер на будучє під поданою адресою відносили ся до Товариства.

— 3 Відня доносять: Міністерство віроісповідань і просьвіти відвєщило платні для сьвященників і служби церковної при церкві св. Варвари у Відні в сей спосіб, що настоятель парохїї уже від 1. с. м. побирає 2.400 зр., сотрудиник 1.000 зр., два дяки по 800 зр., а паламар 600 зр. річно крім вільного мешканя.

— 3 Яворова була оводі у намїсника гр. Пінїнського депутація міської ради з представлєнєм потреби заснованя гімназїї в Яворові. Намїсник признав депутації, що Яворів дїйсно потребує гімназїї.

— До Америки. З Берліна доносять часописи, що на перші дві червня заповіджено переїзд через Берлін 6.000 Русинів, які будуть їхати до північної Америки. Звідки сї Русини-ємігранти походять, часописи не згадують.

— Для погорільців в Олещицях. Коменда Х. корпуса зобовязала ся достарчати по 700 хлїбів денно погорільцям в Олещицях за зворотом коптів продукції. — Цїсар жертвував на погорільців з власних фондів 8.000 кор., а намїсник гр. Пінїнський признав з державної каси 10.000 корон.

— Обїкража церкви. В Чорній коло Устрік за-



к  
тралась вночі з 7. на 8. с. м. невисліджені до-  
г енер злодій вікном до церкви і забрали всю  
зотівку зі скарбони, котру розбили, а також 14  
пр: зложені послідної неділі яко жертви. Злодії  
осунулись аж до такої безличности, що з у-  
краденої суми повибирали старі монети, які  
вийшли з обігу, і порозмітували по церкві.

— **Загальне віче учителів** народних шкіл від-  
буде ся сего року в Перемишлі, дня 17. липня.

— **Доручуване судових письм громадскими уря-**  
**дами.** Перед кількома днями дзєвники донесли,  
що адміністраційний трибунал у Відні, в на-  
слідок жалоби одної з міських громад в Гали-  
чині, зніс оречене міністерства внутрішних справ,  
на основі якого громадські уряди мають обов'язок  
доручувати сторонам судові письма. З того  
здавало би ся, що громадські уряди від тепер не-  
мають обов'язку доручати сторонам судові пись-  
ма. В дійсности однак трибунал орік, що лиш-  
ше громади, в яких є суд, є увільнені від того  
обов'язку, а громади, в яких нема суду, мусять  
сповняти сей обов'язок.

— **Крадіж на пошті в Долині.** Вночі з середи  
на четвер с. т. (з 8. на 9. мая) обікрали неви-  
сліджені дотепер злочинці пошту в Долині. Уряд  
почтовий містить ся в приватнім будинку в се-  
редній місті близько стражницької поліційної. О  
годині 11½ вночі виїхав поштилійон з одним  
листоносом на дворець до поїзду, що приходить  
зі Львова, а коли о годині 12½ вернули, заста-  
ли двері від пошти отворені і столики порозби-  
вані. В готівці і марками забраво около 2.000  
корон, між тим лист грошевий до уряду подат-  
кового з 600 коронами; крім того украдено  
приватну власність тамошньої експедиторки: го-  
динник золотий, перстені і готівку. Дім, де на-  
ходить ся пошта, замешкує почтмайстер з чи-  
сленною родиною, однак ніхто нічого не чув.

— **По погоді громи.** По чудово погідних днях  
ушав нині у Львові зливний дощ з градом. По-  
полудни заснуло ся небо з півночі темними  
хмарами, лисавки перетинали воздух, а глухий  
грім гудів несамовито. Двома опадами сипали  
ся густо дрібні градові зерна.

— **Товмацкій процес.** З Відня доносять: Пе-  
ред касаційним трибуналом відбула ся вчера  
розправа в справі Гумінського, б. директора  
товмацких дібр. Трибунал зніс вирок присяжних  
судів і приказав перевести нову розправу, але  
сим разом перед звичайним трибуналом у  
Львові.

Як звісно, при першій розправі перед при-  
сяжними судьями засуджено Гумінського за об-  
манство і легкодушні позички. Оборонець др.  
Грек привняв тоді засуд що до другого мотиву,  
але зголосив зажалене неважности що до об-  
манства. Касаційний трибунал прихилив ся до  
зажаленя, зніс вирок присяжних судів і казав  
перевести нову розправу. При розправі заудже-  
но Гумінського сим разом за спроневеріненя а не  
за обманство. Против сего засуду др. Грек зго-  
лосив знова відклик, а касаційний суд — як  
висше сказано — зніс послідний вирок і пору-  
чив перевести третю розправу перед звичайним  
трибуналом у Львові.

— **Швець пророком.** Підчас коли майже в ці-  
лій Італії серед робітників фабричних і рільні-  
чих кипить і варять ся, бо фабриканти і вла-  
стители ґрунтів платять дуже мало, а правитель-  
ство ледви ще на силу може удержати спокій,  
то в Апулії з'явив ся пророк в особі якогось  
шевця, котрий їздить на білім мулі, а коло не-  
го ідуть чотири его ученики і так проповідують  
всюди справедливість, рівність і поділ ґрунтів.  
Нарід витає его і цоважає справді якби якого  
месію, а де він лиш зголосить проповідь, за-  
раз завязують ся товариства, що ширять его  
науку. Він каже: Я посланник Божий і опові-  
щаю вам веселу вість, що всій нужді настане  
конець. Хто вірить в мене, осуєгне справедли-  
вість. Его бесіди одушевляють в нечуваній спо-  
сіб широкі маси народу, а що він ходить по се-  
лах, де як-раз панує велика нужда, то правитель-  
ство побоює ся дуже того, що готова там  
ще вибухнути якась ворохобня. В провінції Ро-  
манія волочать ся громади селян з червоними  
і чорними хоругвами та проповідують револю-  
цію і поділ ґрунтів. Властители більших посіло-  
стей болять ся жити на селі і сидять в місті.  
Перед кількома роками виступав в тих сторо-  
нах також якийсь пророк Давид Яццареті і  
став ся мучеником своєї справи. Карабінєр за-  
стріливи его, бо він не хотів завізвати людей,  
щоби они розійшли ся.

— **Сільський драмат.** Господар сільський в Ер-  
дберґ в долишній Австрії, Леопольд Кілер, хотів  
оноді перед полуднем на полі убити свою вла-  
сну жінку, і вже пробив єї був кілька разів не-  
безпечно, коли нараз надійшли люди і відогнали  
его, а нещасливу жінку, тяжко покалічену, зане-  
сли до єї хати. Коли незадовго описля явив  
ся священник, щоби єї висповідати не смерть,  
побачив, що хата горить. Покалічену жінку ви-  
ратовано, а під згарищами знайдено тіло Кілера,  
спалене майже на вуголь. По шварку на шні  
можна було пізнати і здогадатися, що Кілер  
насамперед підпалив хату, а відтак під горючим  
дахом повісив ся.

— **Населене Відня** після сегорічного епису  
представляє ся так: Всіх є 1,674,957 душ. Після  
народностей: Німців було 1,385,955, Чехів  
102,972, Поляків 4,346, Італійців 1,368, Словінців  
1,329, Мадярів 160. Про Русинів нема згадки; де  
їх вчислено, не знати. Після віроісповіданя: ка-  
толиків було 1,461,891, протестантів 54,364, жи-  
дів 146,926, старо-католиків 975, безвіроісповід-  
них 2,772. Читати і писати уміє 1,423,492, лише  
чтати 10,858, ані читати ані писати не уміє  
240,607.

— **Народна гімназія.** В Орлові в Росії за-  
ложено гімназію, де побирають науку самі  
сільські дівчата. Загальне число учениць 200, а  
з того є 100 селянських дітей, що ходять до  
школи в народних строях. Вписове вносить 3  
рублі річно, а в додатку за 60 копійок на мі-  
сяць лістають учениць цілий харчунок.

**Людоїди в Європі.** Про нечувану звірськість  
таку, що аж не хоче ся вірити, доносить «Мар-  
бургська газета», виходяча в Стирай: В Прасдор-  
фі в долишній Стирай, сунруги Братуша, заріб-  
ники, що роблять в тамошних виноградниках,  
зарізали власну дитину, свекли в нечи а відтак  
з'їли.

— **Також свояцтво!** На Шлеску утворило ся  
дивне свояцтво в родині гірника Гвоздка. Ото  
сия его оженив ся недавно з вдовою, котра ма-  
ла 22-літню дочку, з котрою знов оженив ся  
старий Гвоздек, через що став зятем своего си-  
на, а той знов тестем своего вітця, а вітчимом  
своєї маточихи. Щож то доперва буде за мішани-  
на, коли обі родини діждуть ся потомства?!

— **Подвоїли ся!** Одну жєнщину з аристократи-  
чного дому в Петербурзі переслухувано недавно  
в суді в роли свідка. Коли судья запитав єї,  
кілько має літ, свідок не відповів прямо, лише  
через описане: «Коли я виходила замуж, мені  
було 17 літ, а мому мужови 25 літ; тепер тому  
мужови 50 літ, с. є. два рази більше, отже і ме-  
ні літа подвоїли ся, с. є. маю 34 літ».

— **Указ і его пояснене.** Часопись «Україна»  
оповідає таку історію: Одного разу якийсь рос-  
сийський губернатор на Сибірі обіздив свою  
губернію і у одного волостного начальника  
пайшов книгу, в якій списувано видатки на  
квартирове для переїзних чиновників. Всі вида-  
тки були розділені між місцеве населене. Гу-  
бернатор видав сейчас обіжник, що «жадного  
урядника не можна гостити без грошей». Воло-  
стні начальства приняли се до відомости. Не-  
забаром обіздив губернію справник (шеф полі-  
ції). Коли поставлено перед него перекуску і  
обіжник губернатора, справник перечитав его  
уважно і закричав: «То ви не розумієте приказу  
губернатора? Чи не бачите, що там стоїть, аби  
грішми гостити чиновників». Начальник приїє  
сейчас кілька рублів і поставив їх перед спра-  
вником та доніс своїм сусідам, як мають розуміти  
губернаторський приказ.

— **Проч з грекою і математикою!** Стрейк і бой-  
кот се модерни а часто дуже успішні средства  
до здійсненя людських домагань та поправи ін-  
тересів. В робітничій сьвітї средства сі випро-  
бовані аж надто і проймають грозою всякого  
рода капіталістів-дуків. Поволи зачинають ста-  
вати они універсальним лївом на кривди та не-  
вигоди й ивнших клас людства. Ось і студенти  
постановили з него скористати. Від давна запо-  
відана реформа шкіл відкладаєть з року на рік  
та й вигляди на єї переведене дуже неясні. А  
тут житеє своего не дарує. У всіх его проявах  
лише строге вираховане, практика. Годі вже  
довше теряти дорогий час на неопотрібні галузи  
науки, що не ведуть до витяченої цілі. Греку  
вже давно годилось зачинити в історично-архе-  
ологічних музеях, вехай книжкові молі моро-  
чать собі нею вузкоглядні лоби. Висна матема-  
тика також псови на чобочі. Лїогаритми та  
тригонометрия не помагає в робленю фортуни.  
Отже проч з грекою і математикою! А як ні,  
то не ходити більше до таких шкіл. І дійсно  
фреквенція учеників упадає несподівано низько,  
в гімназиях остають лише професори з своїми  
сухими предметами.

Все те дієсь тепер в цілій Англії, де як  
звісно, почуте практичности розвинене найвис-  
ше, а богатство народа не має в сьвітї приміру.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові**  
оповіщує:

Заведене знижених білетів поворотних з  
триденною важністю до стаций на шляху  
Сколе-Лавочне. В цілі оживленя руху про-  
гулькового до східного Бєскиду буде видавати  
ся від дня 15. мая аж до 30. вересня 1901 зі  
Львова до Сколього, Гребенова, Ту-  
хлї, Славска і Лавочного, — о 50% зни-  
жені білети поворотні II і III класи з 3-денною  
важністю в слїдуючі дні і до слїдуючих по-  
їздів: що суботи і кожного дня попереджаючого  
римско- або греко-католицке сьвято  
до поїзду ч. 1713 (відїзд о год. 6 мін. 35  
вечером);

до поїзду ч. 1715 (відїзд о год. 3 мін. 5  
пополудни переходить тільки до Сколього);  
в неділі і у всі сьвята римско- або греко-  
католицкого обряду:

до поїзду ч. 1711 (відїзд о год. 6 мін. 35  
рано);

до поїзду ч. 1717 (відїзд о год. 9 мін. —  
переходить на шляху Сколе-Лавочне від I. чер-  
вня до 15. вересня впрочім тільки до Сколього).  
Повертати можна кожним поїздом особовим, а  
їзда поворотна мусять розпочати ся перед пів-  
ночю третого дня важности білету. — Для про-  
гульки більшого товариства, або заведеня на-  
укового складаючого ся що найменше з 20 осіб,  
котрі викажуть ся відповідною легітимациєю,  
буде видавати ся згадані білети також в инші  
дни за окремам дозволенем. — Догичні поданя  
належить вносити що найменше на 8 днів пе-  
ред наміреною прогулькою до ц. к. Дирекції зе-  
лїзниць державних у Львові.

— **Дрібні вісти.** Лат архієпископ Гриневецкий  
тяжко занедужав; нині має відбутися опера-  
ція. — З днем 15. мая с. р. застановлено аж  
до дальшого зарядженя чинности ц. к. Уряду  
почтового в Бодаках. Приналежні громади до  
сего почт. уряду придїлено до Горлиць.

— **Переписка Редакції.** Вп. О. П. у Львові. За-  
мітки до Енциклїки поміщено в дальших чи-  
слах. На разі дякуємо за прислане.

— **Гумористичний кутки.**

*З гадок самотного.*

Від уст аж до серця,  
Від твору до Творця  
Від церкви до Бога —  
Далека дорога.

*Многогадійний.*

Учитель: Коли тільки ми переходимо  
що важного, тебе завсїгда нема в школі. Що з  
тебе буде, хлопче, коли так дальше піде?

Ученик: Може посол до державної ради,  
прошу пана професора.

*З житейської мудрости.*

Дитиною учить ся чоловік ходити, мущи-  
ною... човгати ся рачки.

## Телеґрами.

**Відень,** 16. мая. На вчерашнім засіданю ве-  
ликого відділу центрального союзу австрійських  
промисловців ухвалено резолюцію, висказуючу  
правительству і державній раді дяку за підпи-  
ране справи будови водних доріг, яка лежить  
в інтересі австрійського промислу.

**Петербург,** 16. мая. Француский король бан-  
кирів, бар. Едмунд Ротшильд, удав ся звідси до  
Царского Села на авдиєнцію до царя.

**Білгород,** 16. мая. Тутенні дзєвники доно-  
сять сензаційну вість, що між королем Але-  
ксандром а Драгінею мало прийти до острого  
конфлікту. Причиною сего має бути, що запові-  
джені офіційально на конець цвітня злоги Дра-  
гіни не наступили до сеї пори. Отже Драгіна  
прямо підступом вимогла на королі свое по-  
дружє.

**Бруксєла,** 16. мая. Запевняють тут, що жін-  
ка генерала Боти їде до Кріґера з мировою мі-  
сєєю і везе ему власноручний підпис Кітшене-  
ра, яким він, на случай зложеня оружя Бурами,  
запевнює їм як найкорисніші мирові услїва.

**Будапешт,** 16. мая. Перебуваючий в Реці  
задля відбору замовлених торпедовців, японь-  
ский маркграф Іто, упав з ровера і дізнав по-  
трясеня мозку.

**Берлін,** 16. мая. Бюро Вольфа доносить  
з Пекїна, що китайске правительство згодило  
ся на високість суми відшкодованя, жаданої  
державами, а домагає ся лише 30-річного ре-  
чєнця до сплати.

## ВІСТИ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

В Товаристві взаїмних обезпечєнь «Дністер»  
прибуло в місяці цвітня с. р. 9.804 важних поліс  
на суму 10,233.371 кор. обезпеченої вартости з  
премією 93.318 кор. 03 сот. Разом від по-  
чатку року до кінця цвітня видано 22.969 важ-  
них поліс на суму 26,209.901 кор. з премією  
223.902 кор. 42 сот. Попередного року за той  
сам час було 20.108 важних поліс на суму  
23,433.776 кор. з премією 193.685 кор. 60 сот.; т.  
є сего року о 2.861 поліс а 30.216 кор. 43 сот.  
премії більше.

Шкід в цвітня с. р. прибуло 73 случаїв. Ра-  
зом від 1. січня до 30. цвітня с. р. було 185  
шкід, з котрих 167 виплачено, 2 шкоди вще в  
лїквідації у Делеґата, а виплату 16 відшкодовань



(в сумі 5.739 кор.) на разі з причин правних вдержано.

Сума всіх 185 шкід разом з коштами ліквідації вносить brutto 89.581 кор. 18 сот., з чого по потрученню часті реасекурованої лишаєсь на власний рахунок 42.309 кор. 38 сот. Попереднього року за той сам час було 141 шкід на суму 58.980 кор. 55 сот. (на власний рахунок 29.800 к.) т. є. о 30.600 кор. 83 сот. меньше.

При відновленню поліс по конець цвітня зараховано членам титулом 8% звороту квоту 15.095 кор. 95 сот.

Фонд резервовий з днем 30. цвітня с. р. вносить 322.058 кор. 79 сот.

Львів, дня 13. мая 1901.

— **Відень**, 16. мая. При вчорашнім тягнено 3% льосів Товариства кредитового земского І емісії з 1880. р. головна виграна 90.000 К упала на серию 1487 ч. 85, друга 4.000 К на серию 2675 ч. 53. По 2000 К виграли с. 69 ч. 45 і с. 2766 ч. 37.

— **Будапешт**, 16. мая. Вчора відбуло ся тягненє 4% льосів гіпотечних. Головна виграна

70.000 К упала на серию 2.367 ч. 42, друга 3.000 К на с. 1654 ч. 56.

— **Будапешт**, 16. мая. При вчорашнім тягненню угорських льосів преміових головна виграна 200.000 К упала на с. 2.149 ч. 1, друга 20.000 К на с. 2.073 ч. 33, трета 10.000 К на с. 203 ч. 21.

Львівський курс з дня 15 мая.  
За 100 ср. рублів платять 245— К. жадають 255— К.  
за 10 марок . . . . . 117-50 " " 117-75 "  
за 20 франків . . . . . 19-16 " " 19-18 "

(Річний банк у Львові).

Пшениця готова 7:80—8:00. Пшениця на речинець 7:40—7:80. Жито готове 6:80—7:00. Жито на речинець 6:80—6:75. Овес на обрік 6:50—6:80. Овес на речинець 6:40—6:80. Ячмінь на пашу 5:50—5:75. Ячмінь броварн. 6:50—7:00 Ріпак новий 11:25—11:50. Льнянка — — — — — Горох на пашу 6:75—7—. Горох до вареня 7:50—12—. Вика 8:00—8:50. Бобик 6:30—6:60. Гречка 7:50—8:00. Кукурудза стара 6:00—6:20. Кукурудза нова — — — — — Хміль за 56 клг. — — — — — Конюшина червона 40— — 55—. Конюшина

біла 40.— — 70.— Конюшина шведська 60 — — 90.— Тимотка 20.— — 25.—

## COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.

Програма від 16. мая до 1. червня 1901.

При співучасті військової музики 24. п. п.

1) **Konorah**, загадка XX століття. 2) **Krueger i Kirsten**, комічна музикальна маскарада. 3) **Troba**, феноменальний жонглер. 4) **Сестри Schaefer**, знамениті дуєтистки. 5) **Maritana i Victoria**, воздушні артистки. 6) **Trio Decaruso**, славні італійські артисти інструментально-вокальні. 7) **Sobosy**, трансформаційний мімік. 8) **Les Ploety-Larellas**, „Melange-Act“. 9) **Irma Bellany**, лірична співачка.

Що дня о 8. год. вечером велике представлєнє. В неділю і свята два представлєнє. Що п'ятниці **High-Life** представлєнє. Білєти вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечєнь

# „ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

однєкоє руске товариство асекураційне, обезпечє будинки і всі предмети движимі против огневих шкід.

„Дністер“ припоручилі Преосвящ. Ординаріати Всєч. Духовєньству і вірним всіх трєх Епархій.

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий . . . . .	311.540 кор. 11 сот.	равом 520.406 кор. 66 сот.
Резерва премі . . . . .	171.942 " "	
Резерва спеціальна . . . . .	6.000 " "	
Фонд емеритальний . . . . .	30.924 " 54 "	

Тарифи „Дністра“ умірєвані. Надвизка річна розділає ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члєни 8% звороту в преміі.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900. відшкодованє 2.120.834 кор. Шноди ліквідують ся безпрєвєлєчно в присутності Дєлєгатє і 2 членів.

Поліси „Дністра“ приймають при позичках гіпотєчних: Банк краввий і Каса ошадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городєнці, Терєбовлє, Заліццєх, Городку і Богородчанєх.

НА ЖИТЄ треба обезпечити ся тілько через „Дністер“ в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; в таких обезпечєнь через „Дністер“ іде часть провізій на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квіти видає Краківське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агєнтів, особливо сєлян господарів в окрєстностях, де ще нема близько агєнцій „Дністра“. Агєнти заробили вже 274.964 кор. провізій.

Зєолошеня о агєнцій треба вносити до Дирєкцій у Львові.

Сєляне! убігайте ся тілько о агєнцій „Дністра“

## Водолічничє заведєнє і пансіонат КІСЕЛЬКИ

розширєний в минулім році через вибудованє нового дому отвертий цілий рік.

Близших пояснєнь уділяє настоятель заведєнєя др. Едмунд Ковальський. — Львів — Підзамчє „Кіселька“. 9—10

## Дешєвим і гарним дарунком

при всяких нагодах, — якє гарна прикраса комнат

**Картини:** Верєцагіна, Шевченко в домовині і Сластьона, Шевченкова могила.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ з перєсылкою за 1 кор. 60 сот.

## Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
осп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня		1:55	6:25	до Станіславона, Підвисокого, Потутор	
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Гусєтина		2:08	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.			6:43	" " дв. Підзамчє	
	7:45	з Янова			6:35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамчє		8:30	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Берлина	
	8:00	на дв. головний		2:55	9:00	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)	
	8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока			9:15	до Янова	
	8:15	з Сокаля, Раїи рускої			9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусєтина дв. Підз.	
1:35	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина			9:42	" " дв. гол.	
	11:45	з Ряшова, Любачова, Самбора		2:40	10:20	до Сокаля, Белзця, Раїи рускої і Любачова	
	11:55	зі Станіславона (Кєресмєзе, Потутор)			10:25	до Чернівців	
	12:55	з Янова			1:25	до Янова від 1. мая до 15. верєсєня в неділі і свята	
	1:10	зі Сколього, Калуша, Хирова з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.			2:15	до Брухович від 16. мая до 16. верєсєня в неділі і свята	
	3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)			3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.	
	4:40	зі Самбора, Борислава, Стрия			3:15	до Янова щодєнно від 16. мая до 30. вер.	
2:20	5:11	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.			3:26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.	
2:35	5:35	" " на дв. голов.			3:30	до Ряшєва, Хирова, Любачова	
	5:50	з Кракова		<b>Ніч</b>			
1:45	5:40	з Чернівців, Іцкан		12:45	6:10	до Станіславона	
	6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова			6:20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
<b>Ніч</b>					6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б.	
	7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)			6:35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова	
	8:50	з Брухович від 16. мая до 15. верєсєня шод.			7:10	до Тернополя, Бродів дворець головний	
	9:41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щодєнно			7:32	" " дворець Підзамчє	
	9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)			7:25	до Сокаля і Раїи рускої	
8:40	9:50	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова			7:52	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)	
2:31	9:40	з Чернівців, Букарєшту			9:30	до Янова від 1. мая до 15. верєсєня	
12:15	10:20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша		2:51	10:30	до Чернівців і Іцкан	
	10:20	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			11:00	до Кракова, Відня, Варшави	
	10:02	" " на дв. голов.			11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.	
	3:12	з Підволочиск Кошичєвєць на дв. Підзамчє			11:32	" " дв. Підз.	
	3:35	" " на дворець головний			4:15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора	
					4:45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.	

ЗАМІТКА: Гєга нічна числїть ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — В місті выдають білєти ізди: звичайні білєти агєнцій часописий Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсманє ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білєти звичайні і вслїк шнєші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади ізди і т. п. бюро інформаційне ц. к. велєниць державних (ул. Красїцких ч. 5. в подвірю, сходи П., двері ч. 52) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).

## Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

# Банку Гіпотєчного

2 купує і продає

всякі

## папєри цінні

## і МОНЕТИ

по найдешєвшім курсі денним не числячи ніякої провізій.